

[Начало](#) > ... > [Предприемане На Съдебни Действия](#) > [Къде И Как](#) > [Правото На Коя Страна Се Прилага?](#)
> Greece

Правото на коя страна се прилага?

 Гърция

Съдържание,
предоставено от

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Когато правоотношение между частни лица включва елементи, които го свързват с повече от една държава (международен елемент), и възникне спор, гръцките съдилища не прилагат непременно гръцкото право, а проучват кое право трябва да се приложи (приложимото право) въз основа на международното частно право. Международното частно право е механизъм, който функционира въз основа на правилата за привързване, които определят приложимото право, т.е. разпоредбите на правото на една държава, което може да бъде правото на сезирания съд или на друга държава. Правилата за привързване се определят въз основа на една или няколко привръзки. Привръзката е характерният елемент по спор с международен елемент, който активира определена норма на международното частно право с цел да се определи приложимото право към въпросния случай, т.е. правото на Гърция или правото на чужда държава (стълкновение на закони).

1 Източници на действащите норми

Основният източник за определяне на приложимото право са гръцките закони. Понятието за закон включва също така двустранните и многостранните международни конвенции, подписани от Гърция, които, след като бъдат ратифицирани, се прилагат по същия начин, както гръцкото вътрешно право. Понятието за закон обхваща също и правото на Европейския съюз, и по-специално регламентите. Предвид непрекъснатото увеличаване на броя и на вида на частните сделки, сключвани на международно равнище, гръцката съдебна практика и съдебната практика на Съда на Европейския съюз играят съществена роля за запълване на пропуските в механизма на международното частно право, който се използва за определяне на приложимото право, макар и не като формален източник на правото.

1.1 Национални правни норми

Основните разпоредби са посочени в членове 4—33 от Гражданския кодекс, макар че някои разпоредби се съдържат в други закони, например членове 90—96 от Закон 5325/1932 за менителниците и записите на заповед и членове 70—76 от Закон 5960/1933 за чековете.

1.2 Многостранни международни конвенции

По-долу следват някои от многостранните международни конвенции:

Женевската конвенция от 19 май 1956 г. за договора за международен автомобилен превоз на стоки, ратифицирана от Гърция със Закон 559/1977.

Хагската конвенция от 5 октомври 1961 г. относно стълкновението на закони в областта на формата на завещателните разпореждания, ратифицирана от Гърция със Закон 1325/1983.

Хагската конвенция от 15 ноември 1965 г. за връчване в чужбина на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела, ратифицирана от Гърция със Закон 1334/1983.

Хагската конвенция от 19 октомври 1996 г. за компетентността, приложимото право, признаването, изпълнението и сътрудничеството във връзка с родителската отговорност и мерките за закрила на децата, ратифицирана от Гърция със Закон 4020/2011.

1.3 Основни двустранни конвенции

По-долу следват някои от двустранните международни договори:

Договор от 17 май 1993 г. за правна помощ по граждански и наказателни дела между Република Гърция и Република Албания, ратифициран от Гърция със Закон 2311/1995.

Договор от 3 август 1951 г. за приятелство, търговия и корабоплаване между Гърция и САЩ, ратифициран от Гърция със Закон 2893/1954.

2 Прилагане на стълкновителни норми

2.1 Задължение на съдията да прилага служебно стълкновителните норми

Когато съгласно правилата за привързване на гръцкото международно частно право приложимо е правото на друга държава, гръцките съдилища вземат това предвид по собствена инициатива, т.е. без да е необходимо страните по делото да се позоват на този факт, и трябва да проучат кои разпоредби на чуждото право се прилагат (член 337 от Гражданския процесуален кодекс).

2.2 Препращане

Когато нормите на гръцкото международно частно право предвиждат да се прилага правото на друга държава, се прилагат разпоредбите на нейното материално право, т.е. позоваването е само на тях, а не на разпоредбите на международното частно право на съответната държава (член 32 от Гражданския кодекс), които от своя страна може да предвиждат да се прилага гръцкото право или правото на трета държава.

2.3 Промяна на критерия за определяне на приложимото право (привръзка)

Привръзката на правоотношението често се променя в хода му, например седалището на дружество се прехвърля от една държава в друга, като в този случай се променя и приложимото право. Налице са норми, които дават еднозначно решение за това, кое право се прилага в крайна сметка. В отсъствието на такива съдът прилага право, което е прилагал първоначално (преди привръзката да бъде променена) или впоследствие (след като привръзката е била променена), или комбинация от двете, в зависимост от действителните обстоятелства по делото.

2.4 Изключения от обичайното прилагане на стълкновителни норми

Ако в гръцкото международно частно право (чрез правилата за привързване) се предвижда прилагането на разпоредба на чуждо право, която е в разрез с основните морални или законови разбирания, които са в основата на гръцкия обществен ред (член 33 от Гражданския кодекс), при разглеждане на въпросния казус гръцкият съд няма да приложи съответната разпоредба на чуждото право, но ще приложи останалите разпоредби на чуждото право (отрицателна функция). Ако обаче вследствие на изключването в чуждото право възникне правен вакуум, той ще бъде запълнен чрез прилагане на гръцкото право (положителна функция).

Един от начините за защита на интересите на гръцката правна система е да се приемат норми, които се прилагат пряко. Тези норми уреждат особено важни въпроси във вътрешните правоотношения на държавата и се прилагат пряко от гръцките съдилища при казуси с международен елемент, които не могат да бъдат решени с използване на гръцкото международно частно право.

2.5 Доказване на чуждестранен закон

Гръцкият съдия може да използва всички средства, които счете за подходящи, за да определи кое чуждо право да прилага. Такова знание може да се основава на правна информация, с която съдията е

лично запознат или която може да потърси в (многостранни и двустранни) международни конвенции — съгласно които държавите членки са поели взаимно задължение да предоставят информация — или от национални или чуждестранни научни организации. Когато определянето на приложимото чуждо право е трудно или се оказва невъзможно, гръцкият съдия може дори да поиска помощта на страните по спора, без това обаче да го ограничава до представените от тях доказателства (член 337 от Гражданския процесуален кодекс).

По изключение гръцкият съдия прилага гръцкото право вместо приложимото чуждо право, ако въпреки че са били положени всички възможни усилия за намиране на разпоредбите на чуждото право, това се е оказало невъзможно.

3 Стълкновителни норми

3.1 Договорни задължения и правни действия

Гръцкият съдия определя приложимото право към повечето от договорите и правните актове с международен елемент, влезли в сила на 17 декември 2009 г. или след това, въз основа на Регламент (ЕО) № 593/2008, известен като „Рим I“. Като общо правило се прилага правото, избрано от страните.

Приложимото право към договорите и правните актове, влезли в сила между 1 април 1991 г. и 16 декември 2009 г., се определя въз основа на Римската конвенция на Общността от 19 юни 1980 г., която предвижда същото общо правило като това в Регламента, посочен по-горе.

Приложимото право към всички категории договорни задължения и правни актове, които са изрично изключени от приложното поле на горепосочените регламент и конвенция, както и към влезлите в сила преди 1 април 1991 г. договорни задължения и правни актове, се определя въз основа на член 25 от Гражданския кодекс, който предвижда същото общо правило като това в Регламента.

3.2 Извъндоговорни задължения

Гръцкият съдия определя правото, което се прилага към задължения, произтичащи от непозволено увреждане, и към задължения, произтичащи от неоснователно обогатяване, водене на чужда работа без пълномощие и преддоговорна отговорност, възникнали на 11 януари 2009 г. или след това, въз основа на Регламент (ЕО) № 864/2007, известен като „Рим II“. Като общо правило се прилага правото на държавата, в която е настъпила вредата.

Приложимото право към непозволено увреждане, което е извън приложното поле на посочения по-горе регламент, както и към непозволено увреждане, извършено преди 11 януари 2009 г., се определя въз основа на член 26 от Гражданския кодекс, който предвижда същото общо правило като това в Регламента.

Съгласно гръцката съдебна практика правото, което се прилага към задължения, произтичащи от неоснователно обогатяване, възникнали преди 11 януари 2009 г., е правото на държавата, която е най-подходяща с оглед на всички обстоятелства по казуса.

3.3 Правно положение на субекта и негови аспекти, свързани с гражданското състояние (име, местопребиваване, правоспособност и дееспособност)

- Физически лица

Име, местоживеене

Тъй като името и местоживеенето се използват за идентифициране на дадено физическо лице, приложимото към тях право всеки път се определя в контекста на специфичното правоотношение, което трябва да се уреди. Поради това името и местоживеенето на съпрузите са аспекти, които се уреждат от правото, което урежда личните им отношения, в съответствие с член 14 от Гражданския кодекс, а що се отнася до аспектите, свързани с ненавършилите пълнолетие деца, те се уреждат от правото, уреждащо техния произход, в съответствие с членове 18—21 от Гражданския кодекс.

Правоспособност и дееспособност

Приложимото право към въпросите, свързани със способността на всяко лице, независимо дали е грък или чужденец, да има права и задължения, да извършва правни действия, да бъде страна по съдебно дело и да участва лично в процес, е правото на държавата, чийто гражданин е лицето (членове 5 и 7 от Гражданския кодекс, член 62, буква α) и член 63, алинея 1 от Гражданския процесуален кодекс). Когато чужденец не притежава способността да извършва правни действия или да участва лично в процес съгласно правото на държавата, на която той е гражданин, но правото на Гърция предвижда той да разполага с горепосочените способности (с изключение на правните действия, попадащи в обхвата на семейното право, наследственото право и вещното право за недвижимо имущество извън Гърция), се прилага правото на Гърция (член 9 от Гражданския кодекс и член 66 от Гражданския процесуален кодекс).

- Юридически лица

Приложимото право към въпросите, свързани с правоспособността и дееспособността на юридическите лица, е правото на държавата, в която се намира седалището на юридическото лице, в съответствие с член 10 от Гражданския кодекс. Съгласно гръцката съдебна практика терминът „седалище“ означава действителното седалище, а не това съгласно корпоративните документи на юридическото лице.

3.4 Установяване на произход, в т.ч. осиновяване

3.4.1 Установяване на произход

Въпроси, свързани с отношенията между родители и деца, във връзка с техните родствените връзки, както и правата и задълженията, произтичащи от тях.

За да се определи дали едно дете се счита за родено в брака, или извън брака (член 17 от Гражданския кодекс), приложимото право е:

- правото на държавата, която урежда личните отношения между майката на детето и нейния съпруг при раждането на детето, по смисъла на член 14 от Гражданския кодекс;
- когато бракът е разтрогнат, преди да се роди детето, правото на държавата, която урежда личните отношения между майката на детето и нейния съпруг при разтрогването на брака, по смисъла на член 14 от Гражданския кодекс.

Приложимо право към отношенията между родители и деца, родени в брака, дори ако бракът е разтрогнат:

гръцкият съдия определя приложимото право в съответствие с Хагската конвенция от 19 октомври 1996 г. за компетентността, приложимото право, признаването, изпълнението и сътрудничеството във връзка с родителската отговорност и мерките за закрила на децата, която е ратифицирана от Гърция със Закон 4020/2011, към родителската отговорност и мерките за закрила на децата, в случай че става въпрос за прилагането на правото на държава, която е подписала тази конвенция.

Приложимото право, когато става въпрос за държава, която не е страна по горепосочената конвенция, или към въпроси, които не се уреждат от нея, в съответствие с член 18 от Гражданския кодекс е:

- когато са граждани на една и съща държава — правото тази на държава;
- когато са придобили ново, общо гражданство след раждането — правото на държавата на последното им общо гражданство;
- когато преди раждането са граждани на различни държави и тяхното гражданство не се променя след раждането, или когато са граждани на една и съща държава преди раждането, но гражданството на родителите или на детето се променя след раждането — правото на държавата на последното им общо обичайно местопребиваване към момента на раждането;
- когато нямат общо обичайно местопребиваване — правото на държавата, чийто гражданин е детето.

Приложимо право към отношенията между майката, бащата и дете, което е родено извън брака

(членове 19 и 20 от Гражданския кодекс):

- когато са граждани на една и съща държава — правото на тази държава;
- когато са придобили ново, общо гражданство след раждането — правото на държавата на последното им общо гражданство;
- когато преди раждането са граждани на различни държави и тяхното гражданство не се променя след раждането, или когато са граждани на една и съща държава преди раждането, но гражданството на родителите или на детето се променя след раждането — правото на държавата на последното им общо обичайно местопребиваване към момента на раждането;
- когато нямат общо обичайно местопребиваване — правото на държавата, чийто гражданин е майката или бащата.

Приложимо право към задълженията на родителите за издръжка на техните деца:

считано от 18 юни 2011 г. гръцкият съдия определя приложимото право в съответствие с Хагския протокол от 23 ноември 2007 г., към който препраща Регламент (ЕО) № 4/2009. Като общо правило се прилага правото на държавата, в която е обичайното местопребиваване на длъжника.

3.4.2 Осиновяване

Приложимото право към условията за осиновяване и прекратяване на осиновяване с международен елемент е правото на държавата, чийто гражданин е всяко от лицата, участващи в осиновяването (член 23 от Гражданския кодекс). Приложимото право към формата на осиновяване е правото, предвидено в член 11 от Гражданския кодекс, т.е. или правото, което урежда неговото съдържание, или правото на мястото, където е извършено осиновяването, или правото на държавата, чиито граждани са всички страни. Когато лицата, участващи в осиновяването, са граждани на различни държави, за да е действително осиновяването, трябва да са изпълнени условията съгласно правото на всяка една от съответните държави и не трябва да са налице пречки съгласно тях.

Приложимо право към отношенията между осиновителите и осиновеното дете:

- когато са граждани на една и съща държава след осиновяването — правото на тази държава;
- когато придобиват ново, общо гражданство към момента на осиновяването — правото на държавата на последното им общо гражданство;
- когато преди осиновяването са граждани на различни държави и тяхното гражданство не се променя след осиновяването, или когато са граждани на една държава преди осиновяването, но гражданството на едното от лицата, участващи в осиновяването, се променя по време на осиновяването — правото на държавата на последното им общо обичайно местопребиваване към момента на осиновяването;
- когато нямат общо обичайно местопребиваване — правото на държавата, чийто гражданин е осиновителят, или ако осиновителите са съпрузи — правото, което урежда личните им отношения.

3.5 Брак, извънбрачни двойки/фактическо съжителство, партньорства, развод, съдебна раздяла, задължения за издръжка

3.5.1 Брак

Материални условия

Приложимото право към условията, които трябва да се изпълнят, и пречките пред лицата, които искат да сключат граждански брак, е правото на държавата, чиито граждани са те, ако са граждани на една и съща държава, или ако са граждани на различни държави — правото на една от държавите (член 13, алинея 1, буква α) от Гражданския кодекс).

Формални условия

За да може един брак да бъде формално действителен, приложимото право е правото на държавата, чиито граждани са лицата, които желаят да сключат брак, когато са граждани на една и съща държава, или ако са граждани на различни държави — правото на една от държавите, на която са граждани, или правото на държавата, в която е сключен бракът (член 13, алинея 1, буква β) от Гражданския кодекс).

Гръцката правна система изисква спазването на определени формалности с цел сключване на брак. Съюзът на двойки, които съжителстват, но които нямат официално сключен брак, се приема за действителен в Гърция, при условие че се признава за действителен съгласно чуждото право, а лицата, които си съжителстват, не са гърци.

Лични отношения между съпрузите

Личните отношения между съпрузите са тези, които се основават на техния брак и които не са имуществени, като например съжителството и правата и задълженията, включително издръжката.

Приложимо право към личните отношения между съпрузите (член 14 от Гражданския кодекс), с изключение на издръжката:

- когато съпрузите са граждани на една и съща държава след брака — правото на тази държава;
- когато съпрузите са придобили ново, общо гражданство по време на брака — правото на държавата на последното им общо гражданство;
- когато съпрузите са граждани на една и съща държава по време на брака и когато по-късно единият от тях стане гражданин на друга държава — правото на държавата на последното им общо гражданство, при условие че другият съпруг все още е гражданин на тази държава;
- когато преди брака съпрузите са граждани на различни държави и тяхното гражданство не се променя след брака, или когато са граждани на една и съща държава преди брака, но при сключване на брака единият от тях променя гражданството си — правото на държавата на последното им общо обичайно местопребиваване;
- когато не са имали общо обичайно местопребиваване по време на брака — правото на държавата, с която съпрузите са най-тясно свързани.

Задължение за издръжка между съпрузи

Приложимото право се определя в съответствия с член 4 от Хагската конвенция от 2 октомври 1973 г., ратифицирана от Гърция със Закон 3137/2003, т.е. това е правото на държавата, в която е обичайното местопребиваване на получателя на издръжка.

Имуществен режим между съпрузи

Имущественият режим между съпрузи се прилага към имуществените права и съответните задължения, възникнали по силата на брака.

Приложимото право е правото, уреждащо личните отношения на съпрузите непосредствено след сключването на брака (член 15 от Гражданския кодекс).

3.5.2 Извънбрачни двойки/фактическо съжителство и партньорства

По силата на Закон 3719/2008 гръцката правна система признава също така друга форма на съжителство, различна от брака. Въз основа на изричните разпоредби на този закон той се прилага към всички граждански партньорства, сключени в Гърция или пред гръцките консулски органи, независимо от това дали страните са гърци или чужденци, както във връзка с формата на гражданското партньорство, така и във връзка с всички отношения на страните. Когато се сключва гражданско партньорство в чужбина, приложимото право към формата му е правото, предвидено в член 11 от Гражданския кодекс, т.е. това е или правото, което урежда неговото съдържание, или правото на държавата, в която е сключено партньорството, или правото на държавата, на която са граждани всички страни, а приложимото право във връзка с отношенията между страните е правото на държавата, в която е сключено партньорството.

3.5.3 Развод и съдебна раздяла

Приложимото право към въпросите, свързани с развод или всяка друга форма на законна раздяла, се определя въз основа на Регламент (ЕС) № 1259/2010 относно осъществяването на засилено сътрудничество в областта на приложимото право при развод и законна раздяла, известен като „Рим III“. Като основно правило съпрузите могат да се договорят да изберат приложимото право при развод и законна раздяла, при условие че то е едно от следните: а) правото на държавата, в която съпрузите

имат обичайно местопребиваване към момента на сключване на споразумението, или б) правото на държавата на последното обичайно местопребиваване на съпрузите, доколкото единият от тях все още пребивава там към момента на сключване на споразумението, или в) правото на държавата, чийто гражданин е един от съпрузите към момента на сключване на споразумението, или г) правото на сезирания съд.

3.5.4 Задължения за издръжка

В горепосочения регламент изрично се предвижда той да не се прилага към задълженията за издръжка на бивш съпруг, тъй като този въпрос се урежда от член 8 от Хагската конвенция от 2 октомври 1973 г., ратифицирана от Гърция със Закон 3137/2003, в който се посочва, че приложимото право е правото на държавата, което се прилага към производството за развод или раздяла.

3.6 Режи́ми на имуществени отношения

Вж. последния параграф от раздел 3.5.1 по-горе.

3.7 Завещания и наследяване

Приложимото право към всички въпроси, свързани с наследяването, с изключение на формата, използвана при съставянето и отмяната на завещание, се определя въз основа на Регламент (ЕС) № 650/2012 относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения и приемането и изпълнението на автентични актове в областта на наследяването и относно създаването на европейско удостоверение за наследство.

Когато е налице завещание, то се счита за действително, ако е съставено във формата, предвидена съгласно някое от следните (член 1 от Хагската конвенция от 5 октомври 1961 г. за стълкновението на закони в областта на формата на завещателните разпоредения):

- правото на държавата, в която починалият е съставил завещанието си;
- правото на държавата, чийто гражданин е бил починалият към момента на съставяне на завещанието си или на своята смърт;
- правото на държавата, в която починалият е пребивавал обичайно или е имал местоживеене към момента на съставяне на завещанието си или на своята смърт;
- когато завещанието е свързано със недвижимо имущество: правото на държавата, в която се намира недвижимото имущество.

3.8 Недвижимо имущество

Приложимото право към отношенията, свързани с вещни права върху недвижимо имущество, се определя от член 27 от Гражданския кодекс, т.е. това е правото на държавата, в която се намира имуществото.

Приложимото право към договорните отношения, свързани с недвижимо имущество, се определя въз основа на Регламент (ЕО) № 593/2008, известен като „Рим I“, като общото правило е, че се прилага избраното от страните право.

Приложимото право към формата на тези сделки е правото на държавата, в която се намира недвижимото имущество (член 12 от Гражданския кодекс).

3.9 Несъстоятелност

Приложимото право към несъстоятелността и нейните последици се определя въз основа на Регламент (ЕО) № 1346/2000 относно производството по несъстоятелност, т.е. това е правото на държавата, в която е образувано съответното производство.

■ Последна актуализация: 06/06/2017

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в

оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.